

GEMEENTE ENSCHEDE

EVALUATIE

WIJKBUDGET EN INITIATIEFKRACHT

ENSCHDE

INHOUD

AANLEIDING 3

ERVARINGEN VAN BETROKKENEN 4

DE BESTEDING: CIJFERS EN THEMA'S 9

De besteding van wijkbudget	9
De besteding van initiatiefkracht	9
De besteding op verschillende thema's	9

DE VERSCHILLENDE PROCESSEN 10

AANBEVELINGEN 12

Aanbevelingen voor de uitvoering	12
Aanbevelingen voor de subsidieverordening	13

BIJLAGE 1: NARRATIEVE EVALUATIE 14

BIJLAGE 2: PROCESSTAPPEN IN DETAIL 26

Van aanvraag tot uitvoering: Wijkbudget en budget Initiatiefkracht	26
Proces verantwoording	27

AANLEIDING

In het Actieplan Samenlevingsgericht werken is opgenomen in 2023 de Subsidieverordening Wijkbudgetten te actualiseren. Aanleiding is dat de huidige verordening uit 2016 op onderdelen afwijkt van de uitvoering in de praktijk en de accountant onrechtmatigheden constateert.

Voorafgaand aan de actualisatie is het product wijkbudget en initiatiefracht geëvalueerd. Dat is op drie onderdelen gedaan.

1. Inbreng van de commissies wijkbudget op hun rol en taak en ervaringen
2. Een overzicht van bestedingen van de afgelopen vier jaar
3. Een analyse van de verschillende processen die verbonden zijn aan wijkbudget en initiatiefracht.

Iedereen die voor deze evaluatie is gesproken is positief over het idee achter wijkbudget en initiatiefracht: het uitgangspunt dat de Gemeenteraad elk jaar budget overhevelt naar de samenleving waarbij inwoners zelf de regie hebben om de buurt of wijk leuker, leefbaarder of fraaier te maken. De titel 'Jij maakt de buurt' is een merk geworden. Al verdient het wel een impuls om nog meer mensen bewust te maken dat ze voor ideeën in hun buurt of wijk geld kunnen aanvragen om het plan te realiseren.

De evaluatie heeft geleid tot een aantal aanbevelingen. De opbrengst is groter dan vereist om op te nemen in de subsidieverordening. Er is daarom gekozen om naast een geactualiseerde subsidieverordening ook een uitvoeringsplan te maken waarin beschreven wordt hoe de 'bijvangst' van de evaluatie uitgevoerd kan worden.

Aan de Gemeenteraad wordt voor besluitvorming de subsidieverordening aangeboden. Het uitvoeringsplan is ter kennisname. Regie op de uitvoering ervan valt onder Stadsdeelmanagement.

Heeft u vragen over deze evaluatie? Neem dan contact op met Stadsdeelmanagement.

ERVARINGEN VAN BETROKKENEN

Om de werking van de wijkbudgetten te evalueren zijn we in gesprek gegaan met betrokkenen over hun rol, taak en ervaringen met de wijkbudgetten. Hiervoor hebben we gebruik gemaakt van de methodiek ‘narratief evalueren’, een vorm van kwalitatief onderzoek waarin de persoonlijke ervaringen en verhalen van gebruikers centraal staan. Wat werkt volgens de gebruikers goed, wat kan beter en waar lopen ze in de praktijk tegenaan bij het werken met wijkbudgetten? De verhalen maken in de eigen woorden van de inwoner zichtbaar en bespreekbaar wat wel of niet werkt in de praktijk en welke wensen en behoeften er leven.

Acht diepte-interviews

In totaal hebben we eind 2022 en begin 2023 acht gebruikers geïnterviewd. Dit zijn vertegenwoordigers van wijkraden, wijkbudgetcommissies, maar ook inwoners die zelf het initiatief hebben genomen om wijkbudget aan te vragen. Naast inwoners is er ook één ambtenaar geïnterviewd die vanaf het begin betrokken is geweest bij de wijkbudgetten. Alle interviews zijn geanonimiseerd en verwerkt als interview 1 t/m 8. In ieder gesprek hebben we de geïnterviewde vier dezelfde vragen gesteld.

Regie bij de verteller, niet bij de interviewer

In deze narratieve methodiek staat het verhaal en de persoonlijke ervaring van de geïnterviewde centraal. We hebben tijdens het interview niet gestuurd op bepaalde onderwerpen en/of gestructureerde vragen gesteld om specifieke meningen of ervaringen op te diepen. Door niet sturend te interviewen, hebben we de respondenten bewust de ruimte gegeven om zelf te kiezen welke voorbeelden, ervaringen en verhalen ze in de gesprekken wilden delen. De regie lag in deze interviews dus bij de verteller en niet bij de interviewer. Op basis van de verschillende verhalen hebben we vervolgens geanalyseerd of we rode draden en terugkerende patronen zien in de verhalen.

De vier vragen van het interview

1. Korte introductie: wie bent u, wat is uw rol in deze wijk en hoe lang werkt u al met de wijkbudgetten?
2. Kunt u ons eens meenemen naar een heel concrete gebeurtenis of situatie van het werken met wijkbudgetten waarvan u zegt: kijk, hier zag je nou écht wat voor moois er kan voortvloeien uit de aanpak voor wijkbudgetten. Dit is zo'n voorbeeld waar we in onze wijk heel blij mee zijn!
3. Kunt u ook eens zo'n specifiek voorbeeld beschrijven over het werken met wijkbudgetten in uw eigen wijk waarbij het heel anders ging? Een specifiek moment waarop u dacht: dit werkt echt niet in de praktijk, kan dat nou niet anders?
4. Tot slot. Kunt u zich een situatie of gebeurtenis herinneren over het werken met wijkbudgetten waarvan u zegt: op dat moment voelden we ons heel erg gesteund door de gemeente en de manier waarop de wijkbudgetten werken?
Of juist het tegenovergestelde: op dat moment voelden we ons in deze wijk totaal niet gesteund door de gemeente en de manier waarop de wijkbudgetten werken.

De rode draad: 10 terugkerende thema's en patronen

In de analyse van alle gespreksverslagen zien we een aantal rode draden. Dit zijn onderwerpen die verschillende geïnterviewden in de gesprekken beschrijven of noemen. We hebben op basis van de gesprekken 10 terugkerende thema's en patronen vastgesteld. In bijlage 1 'Narratieve evaluatie wijkbudgetten – samenvatting en rode draden' is een uitgebreide beschrijving met veel voorbeelden en verhalen te vinden. Op deze plek geven we een verkorte weergave van de 10 terugkerende thema's en patronen die we op basis van de gesprekken hebben vastgesteld.

1. Waardering voor initiatief wijkbudgetten en genoeg geld
2. Wens om breder publiek te bereiken
3. Behoeftte aan meer promotie en bredere bekendheid wijkbudgetten
4. Aanvragen: veel uitzoekwerk en onduidelijkheid
5. Meeste wijkbudget voor versterking sociale samenhang in de wijk
6. Tevreden over contactpersonen van de gemeente in de wijk
7. Gemengde gevoelens over de website JijMaaktDeBuurt
8. Behoeftte aan meer financieel inzicht en overzicht
9. Spanningsveld tussen autonomie en strakke kaders
10. Meer tijd voor spaarverzoeken

1. WAARDERING VOOR INITIATIEF WIJKBUDGETTEN EN GENOEG GELD

Een algemene tendens in alle gesprekken is dat het initiatief wijkbudgetten wordt gewaardeerd in de wijken. Verder is opvallend dat in geen van de gesprekken gesproken is over een tekort aan budget. Incidenteel wordt genoemd dat het geld bijna allemaal is opgegaan en dat er genoeg is. Niemand heeft in de gesprekken aangekaart dat er meer geld nodig is in hun wijk.

“Al zeven jaar lang knappen we de wijk op met de wijkbudgetten. Als je op Google Streetview kijkt en die foto's van toen vergelijkt met hoe onze wijk er nu uit ziet, dan zie je dat de wijk enorm is opgeknapt. Ik vind het allemaal goed geregeld, ik kende de wijkbudgetten niet. Als je er eenmaal aan begint, besef je dat het echt top is! Je kan er écht mooie dingen mee doen.”

Bron: interview 3

Bekijk voor meer van dit soort voorbeelden en uitgebreidere beschrijvingen van geïnterviewden bij elk van de rode draden het verslag 'Narratieve evaluatie wijkbudgetten – samenvatting en rode draden' in bijlage 1.

2. WENS OM BREDER PUBLIEK TE BEREIKEN

In alle interviews komt naar voren dat de wijkbudgetten veel door dezelfde groep aanvragers gebruikt worden. Wie de weg weet naar de pot geld, maakt er gebruik van. In de praktijk levert dat veel dezelfde aanvragers op. Soms zijn dat inwoners die herhaaldelijk gebruik maken van de wijkbudgetten, maar vaak zijn het ook semiprofessionele aanvragers die goed de weg weten. De wens om een breder publiek te bereiken met de wijkbudgetten leeft bij de meeste geïnterviewden.

“Wat ik heb gezien in al die jaren is dat het toch veel dezelfde mensen zijn die iets aanvragen. Daar zit ook een positieve kant aan. Mensen vinden het blijkbaar leuk om te doen en ook om het vaker te doen. Aan de andere kant is het ook lastig om nieuwe mensen te binden aan het project en nieuwe mensen te vinden.”

Bron: interview 7

3. BEHOEFTE AAN MEER PROMOTIE EN BREDERE BEKENDHEID WIJKBUDGETTEN

In veel wijken worstelen de wijkbudgetcommissies en/of wijkraden met de promotie en bekendheid van de wijkbudgetten. Ze zouden graag meer wijkbewoners bereiken (zie ook punt 2.) maar hebben in de praktijk slechts beperkt (communicatie)middelen om de mensen in de wijk te bereiken. Een aantal geïnterviewden geeft aan dat ze hierin wel meer ondersteuning van de gemeente zouden willen.

“Het zou mooi zijn als we meer mensen van het bestaan van de wijkbudgetten afweten. Promotie is echt belangrijk. We flyeren, plaatsen af en toe iets in een huis-aan-huis. Wij zijn alleen een wijkbudgetcommissie, geen wijkraad. Als je wijkraad bent, doe je misschien meer aan promotie. Wij hebben dat afgelopen jaar ook bijna niet gedaan. Het kost ook tijd, je moet daar ook veel uren insteken. De gemeente zou ons daar misschien meer kunnen ondersteunen.

Bron: interview 8

4 AANVRAGEN: VEEL UITZOEKWERK EN ONDUIDELIJKHEID EN WENS OM VEREENVOUDIGING

Het aanvragen kan volgens een aantal geïnterviewden makkelijker en ook in de informatievoorziening ligt ruimte voor verbetering. Veel van deze punten hebben betrekking op de website JijMaaktDeBuurt, in punt 8 komt JijMaaktDeBuurt ook afzonderlijk nog ter sprake.

“In het begin was het echt maanden uitzoeken: wat moet ik doen? Bij wie ik moet ik zijn? Het zou helpen om een document te hebben over wat je moet doen als je gebruik wil maken van de wijkbudgetten. Wat moet je doen? Welke formulieren moet je aanleveren? Welke algemene informatie is nodig?”

Bron: interview 3

5. AANVRAGEN VOORAL VOOR VERSTERKING SOCIALE SAMENHANG IN DE WIJK

Aanvragen die bijdragen aan meer sociale cohesie in de wijk worden door de geïnterviewden het meest genoemd als mooie voorbeelden uit de praktijk die zijn gerealiseerd met wijkbudgetten. De 7 thema's uit de subsidieverordening in 2017 zijn nergens genoemd.

“Waar we heel trots op zijn, zijn onze moestuinen. Bij de nieuwbouw in onze wijk is een stuk grond vrijgelaten. Iedereen kan zich inschrijven voor een lapje grond en als er plek is, dan krijg je die. De saamhorigheid en de ontmoeting, dat is daar geweldig. Echt geweldig.”

Bron: interview 4

6. TEVREDEN OVER CONTACTPERSONEN VAN DE GEMEENTE IN DE WIJK

Alle geïnterviewden geven aan dat ze zich gesteund voelen door de gemeente als het gaat om de wijkbudgetten. De lijntjes zijn kort en mensen weten de contactpersoon bij de gemeente goed te vinden. Ook de belangrijke rol van de wijkbeheerder komt in verschillende interviews duidelijk naar voren. Opvallend is dat veel inwoners het persoonlijke contact met hun eigen contactpersoon in de wijk waarderen, maar daarna vaak ook een ervaring delen met 'de gemeente' die ze als heel onpersoonlijk en ingewikkeld ervaren.

“Verder loopt alles goed met de wijkbudgetten. Luister, er zal best wel eens een moment zijn geweest waarop we langer hebben moeten wachten, maar de lijnen zijn kort. Je weet elkaar wel te vinden. Met het bedrag wat we nu hebben en hoe we het kunnen besteden zijn we heel tevreden.”

Bron: interview 6

7. GEMENGDE GEVOELEN OVER JIJMAAKTDEBUURT

Het concept, de naam, de communicatie en de website van JijMaaktDeBuurt is in veel interviews een gespreksonderwerp. Naar dit onderwerp is in de vragenlijst niet specifiek gevraagd, maar de gebruikers vertellen er zelf over in de context van hun eigen ervaring met de wijkbudgetten. Er zijn veel op- en aanmerkingen, veel suggesties voor verbetering en ook een nadrukkelijke vraag om de wijken te betrekken bij eventuele aanpassingen van de site.

“De vorige website van jijmaaktdebuurt.nl vond ik al heel gebruiksonvriendelijk, maar nu is het helemaal erg. Maar nu vind ik het helemaal niks meer. Je ziet helemaal niet meer wat er leeft, vroeger kon je er nog een keer een fotootje of zoiets opzetten. Nu kun je er alleen nog maar een aanvraag indienen. Het is puur een invulformulier, het doet geen recht aan wat er in de hele stad gebeurt met de wijkbudgetten.”

Bron: interview 1

8. BEHOEFTE AAN MEER FINANCIËEL INZICHT EN OVERZICHT

Een aantal geïnterviewden geeft aan meer inzicht te willen in de actuele financiële stand van zaken. Omdat het proces van aanvragen en uitkeren van wijkbudget bij verschillende verantwoordelijken ligt, is er in de wijk geen zicht op de geldstromen. Ook geven enkele wijken aan dat ze weinig feedback krijgen of ze het goed gedaan hebben, hier is vaak wel behoefte aan.

“Aan de ene kant zeg ik: het loopt goed. Aan de andere kant zeg ik: het moet wel goed zijn, want ik heb in tien jaar tijd nog nooit iets gehoord! Dat vind ik wel heel raar hoor. Als ik zo’n bedrag aan iemand geef, dan zou ik aan het eind van het jaar zeggen: je hebt het goed gedaan, het klopt allemaal. Of: het klopt niet, ik kom een tientje tekort. Waar is dat tientje? Maar ik krijg geen enkele terugkoppeling, niks, nul. Ik roep wel eens: prima, het is niet mijn geld. Maar ik ben soms nog voorzichtiger met andermans geld dan met mijn eigen portemonnee, want ik wil niet achteraf te horen krijgen dat er iets niet klopt. Dus ja, ik wil zelf echt wel eens weten, is het nou goed of niet? Ik houd alles zelf natuurlijk goed bij. We hebben een Excel overzicht en elk dubbeltje wat we uitgeven in onze wijk hou ik daarin bij, net als ieder bedrag wat we toezeggen en wat er weggaat op de rekeningen. Maar ik kan ook best een keer fout maken, toch?”

Bron: interview 1

9. SPANNINGSVELD TUSSEN AUTONOMIE EN STRAKKE KADERS

Een rode draad in de gesprekken is dat iedereen op zijn of haar eigen manier invulling geeft aan de toekenning van de wijkbudgetten. Er zijn regels, maar over de interpretatie daarvan is niet iedereen even zeker. Enerzijds is er behoefte aan duidelijke kaders en spelregels en de bevestiging dat dingen goed zijn gedaan en gaan. Tegelijkertijd willen de inwoners niet te veel autonomie opgeven die ze nu hebben met de wijkbudgetten. Dit spanningsveld is in een aantal interviews merkbaar. Bijvoorbeeld bij de wens om meer feedback te krijgen en te horen dat het goed is gegaan, maar eenzelfde geluid is ook dat ze in de wijk geen verantwoording willen afleggen voor de Bühne. Zoals de avonden met raadsleden.

“De mensen vonden het niet leuk dat ze werden aangewezen. Ook omdat een andere wijkbudgetcommissie wél een bijdrage gaf. We horen wel eens, met name van andere wijken, dat we hier veel te streng zijn.”

Bron: interview 5

“We bepalen zelf onze regels, als iets niet werkt, kijken we zelf, wat we moeten gaan veranderen om het beter te krijgen”

Bron: interview 4

10. MEER TIJD VOOR SPAARVERZOEKEN

Twee van de acht geïnterviewden gaven aan dat ze worstelen met de spaarverzoeken die ze al voor 1 oktober moeten aanleveren. De andere geïnterviewden hebben dit niet genoemd.

“Het enige waar we verder tegenaan lopen in onze wijk is het sparen. Je moet je spaarverzoeken voor 1 oktober inleveren. Je moet geld reserveren, maar je weet nog niet voor wat. Ik weet dat veel wijkbudgetcommissies dat een minpuntje vinden. Misschien kan het met een maand opgetrokken worden? De laatste 14 dagen van het jaar zit de gemeente toch dicht, dus het aanvragen van het geld dat gaat dan toch niet. Dan mis je in feite maar 14 dagen.”

Bron: interview 2

De bovenstaande citaten en voorbeelden zijn een korte selectie en weergave. Bekijk voor meer van dit soort voorbeelden en uitgebreidere beschrijvingen van geïnterviewden bij elk van de rode draden het verslag ‘Narratieve evaluatie wijkbudgetten – samenvatting en rode draden’ in bijlage 1.

DE BESTEDING: CIJFERS EN THEMA'S

Naast de ervaringen van betrokkenen is er voor de periode 2019 tot en met 2022 gekeken naar de besteding van wijkbudget en initiatiefkracht. Voor deze jaren zijn de cijfers bekeken met de vragen: hoeveel subsidie was er beschikbaar, wat is er besteed en wat is er op de plank blijven liggen? Belangrijk om te zeggen is dat er in deze periode twee jaren waren waarin de COVID-19 pandemie de samenleving op slot zette. Dit had ook effect op de besteding van wijkbudget en initiatiefkracht. De andere jaren zijn er als peiljaar: hoe was de besteding voor COVID-19 en hoe is de besteding na COVID-19.

DE BESTEDING VAN WIJKBUDGET

Op basis van de beschikbare cijfers uit bijvoorbeeld de eindverantwoordingen per stadsdeel is te constateren dat wijkbudget gemiddeld goed wordt besteed. Het budget voorziet na al die jaren nog steeds in een behoefte van inwoners. Tijdens de COVID-19 pandemie is er een (kleine) dip in de besteding, maar dit is verklaarbaar door de vele beperkende maatregelen uit die tijd. Desondanks was de besteding van wijkbudget ook in die periode goed. In 2022 was de besteding gemiddeld +/- 87%. Deze mate van besteding geeft geen aanleiding voor verder onderzoek of concrete aanbevelingen. De uitkomst van het narratieve onderzoek waarin wijken aangeven voldoende geld te hebben voor de hoeveelheid initiatieven, bevestigt dit.

DE BESTEDING VAN INITIATIEFKRACHT

Naast wijkbudget is er het budget initiatiefkracht. Dit budget is beschikbaar voor innovatieve wijk overstijgende initiatieven. In de periode 2019 tot en met 2022 is te zien dat de besteding gemiddeld lager ligt dan de besteding van wijkbudget. Helemaal in de jaren 2020 en 2021 was de besteding een stuk lager door de beperkende maatregelen tijdens de COVID-19 pandemie. Gemiddeld is de besteding ook in 2022 lager dan bij wijkbudget en verschillend per stadsdeel. Het ene stadsdeel besteedt 62% en de ander 95%.

Het doel van initiatiefkracht naast wijkbudget is onduidelijk geworden. In de aanbevelingen is opgenomen goed te kijken naar initiatiefkracht voor de toekomst en de wijkbudgetcommissies te vragen daarop mee te denken.

DE BESTEDING OP VERSCHILLENDE THEMA'S

Bij start van wijkbudget en initiatiefkracht zijn er een aantal voorwaarden gevormd. Een deel van deze voorwaarden zijn zeven thema's waaraan initiatieven van inwoners moeten bijdragen. Deze thema's zijn:

- Een schone en hele leefomgeving
- Het vergroten van het veiligheidsgevoel
- Het stimuleren van wijkdiensten voor hulpbehoevenden
- Het stimuleren van duurzaam gedrag
- Het bevorderen van de leefbaarheid
- Het bevorderen van de sociale samenhang
- Het bevorderen van de arbeidsparticipatie

Door de jaren heen is te zien dat initiatieven van inwoners voornamelijk bijdragen aan de thema's 'het bevorderen van de sociale samenhang' en 'het bevorderen van de leefbaarheid'. Dit is door de jaren heen onveranderd gebleven. In een evaluatie die Saxion in 2017 heeft uitgevoerd waren ook deze thema's de meest voorkomende.

DE VERSCHILLENDE PROCESSEN

Per jaar worden er ongeveer 400 wijkbudgetaanvragen en 35 initiatiefkrachtaanvragen verwerkt. Het proces aan de achterkant is een samenspel tussen gemeente en samenleving. De basis is eenvoudig uit te tekenen. In bijlage 2 'processtappen in detail' zijn de processen uitgebreid beschreven, hieronder in grote lijnen.

De complexiteit ligt in uitvoeringsprocessen van:

1. Twee verschillende uitvoeringsprocessen wijkbudget en initiatiefkracht.
2. De uitvoering van spaarverzoeken door wijkraden
3. Het overhevelen van niet besteed geld naar het volgende subsidiejaar (amendement uit 2017)
4. De dubbele verantwoording; cijfermatig aan het college en inhoudelijk aan de stadsdeelcommissie

Processtappen van inwoneridee naar uitvoering

1. Aanvraag via de website ijmaaktdebuurt.nl
Een inwoner vult een digitaal formulier in met een voorstel en vraagt daarvoor een bijdrage
2. Binnenkomst leefomgeving
Het klantcontactcentrum zet de aanvraag door naar de wijkbudgetcommissie en cc naar de ambtenaar
3. Commissie wijkbudget
De commissie vraagt nadere informatie of nodigt uit voor een gesprek. Ze besluit over het toekennen van geld.
4. Uitkering van geld
Een deel van de wijken heeft wijkbudget in eigen beheer en keert uit vanuit de eigen bankrekening. Een aantal wijken ziet de gemeente als bank en geeft de gemeente opdracht geld uit te keren aan de aanvrager. Dat verloopt via een verzoek tot uitbetaling.
5. Verantwoording naar wijkbudgetcommissie
De indiener van het idee overlegt een verantwoording van de besteding aan de wijkbudgetcommissie

Processtappen van subsidieaanvragen wijkbudgetcommissie

1. Voor 1 oktober subsidieaanvraag wijkbudget volgend kalenderjaar
De wijkbudgetcommissie stuurt subsidieaanvraag in
2. Spaarverzoeken voor 1 oktober aanvragen
Wil een wijkbudgetcommissie sparen voor een initiatief in de toekomst dient zij voor 1 oktober een spaarverzoek in geld over te hevelen naar het nieuwe subsidiejaar
3. Collegebesluit voor 31 december
Het college besluit voor 31 december over de vaste subsidie. De aanvragers krijgen een informeel bericht hierover
4. Overgebleven subsidie
De financiële afdeling berekent hoeveel subsidie niet is besteed in het voorgaande kalenderjaar en herverdeelt dit bedrag volgens de vaste verdeelsleutel over de wijkbudgetcommissies. Dit is het variabele deel van de subsidie voor het nieuwe kalenderjaar
5. Beschikking vast en variabel deel
Na behandeling in de stadsdeelcommissie over de verantwoording ontvangen de wijkbudgetcommissies de beschikking voor het nieuwe kalenderjaar. Dat bestaat uit het vaste deel (collegebesluit) en het variabele deel.

Processtappen uitvoering

1. Voorschotten en kasgeld
*Een aantal wijkbudgetcommissies ontvangt de subsidie als voorschot op de eigen bankrekening en fungeert als bankier om toegekende ideeën een bijdrage toe te kennen.
Een aantal wijkbudgetcommissies wenst een klein voorschot te hebben om kleine aanvragen meteen van een bijdrage te voorzien, maar laat het grootste deel van de subsidie op de bank van de gemeente staan.*
2. Rol van bankier met VTU's
Het merendeel van de wijkbudgetcommissies laat het subsidiebedrag op de bank van de gemeente staan. De gemeente regelt de uitbetalingen naar toegekende aanvragen. De projectmedewerker doet daarvoor een Verzoek tot Uitbetaling (VTU) aan de financiële afdeling.

3. Begeleiding van de commissies
De 29 wijkbudgetcommissies worden bij hun werk gefaciliteerd door 2 projectmedewerkers en 1 wijkregisseur. Zij bezoeken de (avond) vergaderingen waarbij ingediende voorstellen worden besproken.
4. Minder animo administratie, meer toetsend
Een aantal wijkbudgetcommissies haken af bij de verantwoordelijkheid de subsidie aan te vragen, uitbetalingen te doen en verantwoording af te leggen. Deze taak ligt dan volledig bij stadsdeelmanagement. De wijkbudgetcommissie vervult alleen de rol ingediende voorstellen te toetsen en een bedrag daarvoor toe te kennen.

Proces van verantwoorden

1. Controle van de boekhouding
De wijkbudgetcommissies worden in januari/februari gevraagd om de financiële administratie aan te leveren die eerder in periodieke overleggen met wijkbudgetcommissies is besproken. Deze wordt gecontroleerd door stadsdeelmanagement.
2. Financieel naar college
De verantwoording gaat naar het college voor goedkeuring.
3. Inhoudelijk naar stadsdeelcommissie
In de verordening 2016 staat opgenomen dat een wijk een bestedingsplan moet aanleveren waarover de stadsdeelcommissie een gesprek voert. Dat is omgezet naar een dialoog waarbij wijkbudgetcommissies en de stadsdeelcommissie met elkaar in gesprek gaan over de bestedingen en het proces van aanvragen.
4. Vaststellingsbrieven
Na de behandeling in de stadsdeelcommissie en de goedkeuring worden de vaststellingsbrieven van het voorgaande subsidiejaar verstuurd.
5. Individuele aanvragers
*Als de subsidieaanvrager een bewonersgroep is kan worden volstaan met 1 vaststellingsbrief
Bij aanvragers in wijken waar geen bewonersgroep de subsidieaanvraag heeft gedaan ontvangt elke initiatiefnemer een beschikking en vaststellingsbrief.*

Proces van initiatiefkracht

1. Initiatief
Een bewoner of bewonersgroep dient een voorstel in. Dat kan zijn binnen het stadsdeel of stadsdeel overstijgend.
2. Commissie initiatiefkracht
De Commissie Initiatiefkracht bespreekt het voorstel. Nodigt evt. de aanvrager uit voor een toelichting. Bij stadsdeel overstijgende aanvragen wordt de aanvraag in meerdere commissies besproken.
3. Beschikken
Als het voorstel wordt toegekend, stuurt de projectmedewerker een subsidiebeschikking
4. Verantwoorden
De aanvrager verantwoordt de uitgaven aan de projectmedewerker.
5. Vaststellen
De projectmedewerker stuurt, nadat de verantwoording is aangeboden aan college en stadsdeelcommissie een vaststellingsbrief

AANBEVELINGEN

Op basis van de evaluatie zijn een aantal aanbevelingen geschreven. Deze aanbevelingen kunnen gaan over de uitvoering en het juridische deel (de subsidieverordening). De aanbevelingen moeten bijdragen aan een verbetering in het werken met wijkbudget en initiatiefkracht.

AANBEVELINGEN VOOR DE UITVOERING

1. Stadsbreed promoten van het wijkbudget en initiatiefkracht

Uit de interviews kwam naar voren dat een beperkte groep mensen toegang vindt tot de subsidies wijkbudget en initiatiefkracht. Om een grotere groep mensen te bereiken en het aantal aanvragen te laten stijgen is het campagnematig promoten van wijkbudget en initiatiefkracht een aanbeveling. Aanbevolen wordt hier structureel geld en capaciteit voor vrij te maken.

2. Eenvoudiger maken van de aanvraagformulieren

De aanvraagformulieren om budget voor je idee aan te vragen zijn te lang en te ingewikkeld. Het herschrijven van de formulieren naar taalniveau B1 is dan ook aanbevolen.

Voorbeeld: In plaats van het woord 'begroting', spreken van 'wat kost het'.

3. Meer inzicht in financieel verloop over de uitgaven

De wijkbudgetcommissies geven in de interviews aan dat ze behoefte hebben aan terugkoppeling vanuit de gemeente over de financiën gedurende het subsidiejaar. Willen wijkbudgetcommissies juist meer zelfbeheer of is er behoefte aan bijvoorbeeld een administratieprogramma? Dit is niet concreet genoeg opgehaald en vraagt om meer verdieping. Aanbevolen is om voor te leggen aan de wijkbudgetcommissies of er breed de behoefte gevoeld wordt naar meer inzicht in het financieel verloop gedurende het subsidiejaar.

4. Nieuwe website voor JijMaaktDeBuurt

Hoewel er tijdens de interviews niet specifiek naar gevraagd is kwam in (bijna) elk interview naar voren dat de website JijMaaktDeBuurt – op zijn zachtst gezegd - beter kan én moet. Zowel de wijkbudgetcommissies als inwoners en de gemeente vinden dit. Er wordt geadviseerd deze doorontwikkeling op korte termijn te starten. Bij deze doorontwikkeling is het van belang om onder andere leden van de wijkbudgetcommissies te betrekken.

AANBEVELINGEN VOOR DE SUBSIDIEVERORDENING

1. Een alternatief voor het budget initiatiefkracht

De besteding van initiatiefkracht is gemiddeld een stuk lager dan de besteding van wijkbudget. Om het budget meer te benutten kan er worden gezocht naar een alternatief voor initiatiefkracht. Mogelijkheden zijn bijvoorbeeld het één keer per jaar verdelen van initiatiefkracht over de stad door via de Stem van Enschede ideeën in te dienen óf het experimenteren met een jaarlijkse burgerbegroting. Aanbevolen wordt om deze vraag over initiatiefkracht voor te leggen aan de wijkbudgetcommissies.

2. Andere rollen voor het College en de Raad

Volgens de huidige subsidieverordening heeft de Stadsdeelcommissie de bevoegdheid om de inhoudelijke verantwoordingen van de besteding van wijkbudget goed- of af te keuren. Het College gaat over de financiële verantwoording. Deze werkwijze vertraagt en bemoeilijkt de uitvoering van het werken met wijkbudget en initiatiefkracht. Er wordt aanbevolen om de bevoegdheid voor zowel de inhoudelijke- als de financiële verantwoording bij één bevoegd orgaan te leggen.

3. Aanpassen van het proces van vaststelling tot toekenning wijkbudget

Het huidige proces om te komen tot de toekenning van de subsidie zorgt voor veel administratief werk bij zowel de wijkbudgetcommissies als de ambtelijke organisatie. Het is aanbevolen bij het herijken van de Bijzondere Subsidieverordening Wijkbudgetten de processtappen te vereenvoudigen.

4. Duidelijkere richtlijnen voor aanvragen

De huidige kaders voor zowel wijkbudget en initiatiefkracht zijn erg uitgebreid en bieden weinig duidelijkheid. Voorbeelden hiervan zijn de zeven thema's waaraan een wijkbudgetaanvraag moet voldoen en dat een aanvraag voor initiatiefkracht innovatief moet zijn. Deze kaders en richtlijnen zijn niet van toegevoegde waarde voor de ideeën van inwoners en de besteding van beide budgetten. Het is dan ook aanbevolen om de kaders beperkt te houden en kaders op te stellen voor wat niet mag in plaats van voor wat wel mag. Aanvullend wordt aanbevolen te streven naar een situatie waarin wijkbudgetcommissies niet eigenhandig aanvullende voorwaarden opstellen voor aanvragen.

BIJLAGE 1: NARRATIEVE EVALUATIE

2.DE RODE DRAAD: 10

TERUGKERENDE THEMA'S EN PATRONEN

In de analyse van alle gespreksverslagen zien we een aantal rode draden. Dit zijn onderwerpen die verschillende geïnterviewden in de gesprekken beschrijven of noemen. We hebben op basis van de gesprekken 10 terugkerende thema's en patronen vastgesteld.

1. Waardering voor initiatief wijkbudgetten en genoeg geld
2. Wens om breder publiek te bereiken
3. Behoeftte aan meer promotie en bredere bekendheid wijkbudgetten
4. Aanvragen: veel uitzoekwerk en onduidelijkheid
5. Meeste wijkbudget voor versterking sociale samenhang in de wijk
6. Tevreden over contactpersonen van de gemeente in de wijk
7. Gemengde gevoelens over JijMaaktDeBuurt
8. Behoeftte aan meer financieel inzicht en overzicht
9. Spanningsveld tussen autonomie en strakke kaders
10. Meer tijd voor spaarverzoeken

1. WAARDERING VOOR INITIATIEF WIJKBUDGETTEN EN GENOEG GELD

Een algemene tendens in alle gesprekken is dat het initiatief wijkbudgetten wordt gewaardeerd in de wijken. Verder is opvallend dat in geen van de gesprekken gesproken is over een tekort aan budget. Incidenteel wordt genoemd dat het geld bijna allemaal is opgegaan en dat er genoeg is. Niemand heeft in de gesprekken aangekaart dat er meer geld nodig is in hun wijk.

"Ik vind het belangrijk voor de wijk, dat we zoiets hebben als de wijkbudgetten. Mensen hebben dan toch het idee dat ze zelfstandig iets kunnen doen. De betrokkenheid wordt groter, omdat mensen gezamenlijk iets moeten doen."

Bron: interview 4

"We lossen veel dingen op die niet snel genoeg gaan of dingen die de gemeente met de mond wel belijdt, maar in de praktijk nog wel eens laat liggen. Dat is voor ons ook echt wel de waarde van de wijkbudgetten. We werken toch vanuit de antennefunctie en een goede verbinding. Je hebt mensen nodig om mensen met elkaar te verbinden."

Bron: interview 6

"Al zeven jaar lang knappen we de wijk op met de wijkbudgetten. Als je op Google Streetview kijkt en die foto's van toen vergelijkt met hoe onze wijk er nu uitziet, dan zie je dat de wijk enorm is opgeknapt. Ik vind het allemaal goed geregeld, ik kende de wijkbudgetten niet. Als je er eenmaal aan begint, besef je dat het echt top is! Je kan er écht mooie dingen mee doen."

Bron: interview 3

2. WENS OM BREDER PUBLIEK TE BEREIKEN MET WIJKBUDGETTEN

In alle interviews komt naar voren dat de wijkbudgetten veel door dezelfde groep aanvragers gebruikt worden. Wie de weg weet naar de pot geld, maakt er gebruik van. In de praktijk levert dat veel dezelfde aanvragers op. Soms zijn dat inwoners die herhaaldelijk gebruik maken van de wijkbudgetten, maar vaak zijn het ook semi-professionele aanvragers die goed de weg weten. De wens om een breder publiek te bereiken met de wijkbudgetten leeft bij de meeste geïnterviewden.

"We krijgen 40.000 euro per jaar voor onze wijk. Best een klap geld. We worden als wijkbudgetcommissie ook wel redelijk beïnvloed, door de wijkwerker bijvoorbeeld. Die weet van het bestaan van de wijkbudgetten af. Het zou mooi zijn als wij meer aanvragen krijgen van de mensen zelf en niet alleen via de wijkwerker."

Bron: interview 8

"Mensen sturen via jijmaaktdebuurt een formulier in, sommigen kennen ons mailadres en die sturen de aanvraag rechtstreeks naar ons toe. Soms komt er via onze contactpersoon van de gemeente wat binnen. Maar het mag allemaal wel wat meer. Hier heb je bijvoorbeeld een grote aanvraag van ons wijkcentrum, zij organiseren hier heel veel in de buurt. Ze hadden een nieuwe keuken nodig. De keuken is daar wel het middelpunt van de activiteiten, denk aan lunch tussen de middag, een kookclub voor mannen, noem maar op. Toen hebben we gezegd: we willen de aanvraag dan in ieder geval verdelen over twee wijken, dan doen we er 15.000 per wijkbudgetcommissie erbij. Daar zitten we dan wel eens mee. Het mag volgens de wijkbudgetten, je moet natuurlijk een goede voorziening en een goed gebouw hebben in je wijk. Maar hier zit bijvoorbeeld Power van de gemeente, en die hebben best een grote invloed. Wat mij persoonlijk dan bevreemdt: Power is van de gemeente, die dienen dan aanvragen in voor wijkbudget. Dan krijg je dus eigenlijk dat een dienst van de gemeente wijkbudget gaat aanvragen. En er zitten enthousiaste mensen en vrijwilligers hoor, mensen die zich daar het vuur uit de sloffen lopen om dingen voor elkaar te krijgen. En het gebeurt in meer wijken, dat naar buurthuizen wat meer geld gaat. We hebben ook in het speeltuingebeuwbouw geïnvesteerd, zodat daar meer activiteiten plaats kunnen vinden. Maar ik zou graag willen dat er vanuit de wijkbewoners zelf, vanuit de particulieren, wat meer aanvragen voor wijkbudgetten komen."

Bron: interview 5

"Ik beheer de mailbox van Jij maakt de buurt, de vragen die binnenkomen zet ik door of beantwoord ik als ik dat kan. Wat ik heb gezien in al die jaren is dat het toch veel dezelfde mensen zijn die iets aanvragen. Daar zit ook een positieve kant aan. Mensen vinden het blijkbaar leuk om te doen en ook om het vaker te doen. Aan de andere kant is het ook lastig om nieuwe mensen te binden aan het project en nieuwe mensen te vinden. Wat ik verder zie is dat het vooral lastig is om jongeren te bereiken. Sowieso is het lastig gebleken om meerdere doelgroepen te bereiken."

Bron: interview 7

3. BEHOEFTE AAN MEER PROMOTIE EN BREDERE BEKENDHEID WIJKBUDGETTEN

In veel wijken worstelen de wijkbudgetcommissies en/of wijkraden met de promotie en bekendheid van de wijkbudgetten. Ze zouden graag meer wijkbewoners bereiken (zie ook punt 2.) maar hebben in de praktijk slechts beperkt (communicatie)middelen om de mensen in de wijk te bereiken. Een aantal geïnterviewden geeft aan dat ze hierin wel meer ondersteuning van de gemeente zouden willen.

"Het zou mooi zijn als we meer mensen van het bestaan van de wijkbudgetten afweten. Promotie is echt belangrijk. We flyeren, plaatsen af en toe iets in een huis-aan-huis. Wij zijn alleen een wijkbudgetcommissie, geen wijkraad. Als je wijkraad bent, doe je misschien meer aan promotie. Wij hebben dat afgelopen jaar ook bijna niet gedaan. Het kost ook tijd, je moet daar ook veel uren insteken. De gemeente zou ons daar misschien meer kunnen ondersteunen."

Bron: interview 8

"We willen wel graag meer bekendheid voor de wijkbudgetten. In het verleden is daar Alifa voor ingeschakeld. Flyers, koffiemomenten, alles is geprobeerd. Daarom is het ook mooi dat we nu in Enschede de Stem van Enschede hebben, een nieuwe manier om wijkbudgetten toe te kennen. Op zich denk ik wel dat je met Stem van Enschede met een goede campagne veel mensen kunt bereiken. Misschien moeten we dat niet alleen met brieven doen, maar moeten we ook voor wijkbewoners een avond organiseren. Straks wordt de speeltuin hier geopend, ik heb gezegd: nodig dan ook meteen mensen uit. Dan hoop ik dat er toch iets meer op de wijkbudgetten af komt dan we nu krijgen. Want het fenomeen wijkbudgetten is niet algemeen bekend. Het begrip jijmaaktdebuurt is ook niet echt bekend. We zien vooral heel veel aanvragen van dezelfde mensen."

Bron: interview 5

"We hebben denk ik een jaar of zeven geleden een campagne gedaan, we hadden posters van mensen, we hadden foto's en filmpjes van mensen die ideeën hadden ingediend en wat er allemaal is uitgevoerd. Dat lieten we toen in de abri's zien, dat was toen nog niet zo duur. We hadden een openingsavond in 't Bolke waarop we die filmpjes lieten zien. Dat was speciaal en bijzonder en je merkt dan ook dat het voor die commissies en die mensen een feestje is. Dus dat is ook belangrijk: niet alleen de promotie naar buiten toe, maar de bewoners, maar ook naar de mensen die zich daarvoor inzetten."

Bron: interview 7

"In het verleden hebben we ook wel eens dingen geprobeerd zoals workshops organiseren. Dat werd dan heel enthousiast ontvangen. Bijvoorbeeld op het gebied van communicatie hebben we samen met Keizer Communicatie wat workshops opgezet. Daar waren de mensen van de commissies en de wijkraden voor uitgenodigd. Heel enthousiast. Maar dan kwam de vraag: willen jullie dit vaker? Bijvoorbeeld één keer per jaar? Dan was het: ja, ja, ja. Maar wie wil zich daar dan voor inzetten? Daar houdt het dan op. De intentie was namelijk wel om mensen zelf te activeren, niet dat wij het allemaal voor ze gingen invullen."

Bron: interview 7

4 AANVRAGEN: VEEL UITZOEKWERK EN ONDUIDELIJKHEID EN WENS OM VEREENVOUDIGING

Het aanvragen kan volgens een aantal geïnterviewden makkelijker en ook in de informatievoorziening ligt ruimte voor verbetering. Veel van deze punten hebben betrekking op de website jijmaaktdebuurt, in punt 8 komt jijmaaktdebuurt ook afzonderlijk nog ter sprake.

"Iemand kwam met het idee om de speeltuin hier voor onze woningen op te knappen. We hadden toen één toestel en de glijbaan. Dat zag er armzalig uit. Iemand gooide in de groep: hoe kunnen we hier meer toestellen krijgen? Ik ben toen een beetje gaan uitzoeken hoe en wat. Ik had er helemaal geen verstand van. Maar ik had het op mij genomen en jijmaaktdebuurt ontdekt. In het begin was het echt maanden uitzoeken: wat moet ik doen? Bij wie ik moet ik zijn? Het zou helpen om een document te hebben over wat je moet doen als je gebruik wil maken van de wijkbudgetten. Wat moet je doen? Welke formulieren moet je aanleveren? Welke algemene informatie is nodig?"

Bron: interview 3

"Nog iets wat ik zelf merk: het aanvragen is vrij lastig. Als je het formulier ziet en wat mensen allemaal moeten invullen. Ik denk dat het veel simpeler zou moeten kunnen. Ook de correspondentie. Eerst moeten aanvragers het formulier invullen. Dan sturen wij er vanuit de

wijkbudgetcommissie nog een mail achteraan, dat ze dingen moeten specificeren. Soms is het dan nog niet duidelijk, dan moet er nog een crediteurenformulier achteraan. Best veel handelingen"

Bron: interview 8

"Iedereen moet die berichten kunnen begrijpen, dat kan ook echt versimpeld worden. En misschien aan de andere kant van het formulier een bijlage wat alles betekent. Dit horen we ook wel terug in de wijk. We zien het ook voornamelijk aan de manier hoe de formulieren ingevuld worden. Op het einde heb je bijvoorbeeld een begroting staan, sommige mensen weten niet eens wat een begroting is. Er moet eigenlijk staan: wat kost het? Gewoon heel duidelijk en simpel, zodat het toegankelijk is voor iedereen."

Bron: interview 8

"Dat je bij zo'n aanvraag, zaken moet doen met bedrijven zoals Yalp wist ik ook niet de eerste keer. Dus een lijstje met leveranciers zou ook helpen. Koelkamp en Yalp zijn bijvoorbeeld bedrijven waar de gemeente zaken mee doet bij speeltoestellen."

Bron: interview 3

"Er zijn ook heel veel bedrijven waar de gemeente Enschede geen zaken mee doet, want het komt uit China, kinderarbeid of te arbeidsintensief. Dan heb ik een lijstje met namen van bedrijven waar ze wel zaken mee doen en dat stuur ik dan mee en dan zeg ik tegen wijkbewoners: kijk hier eens naar. Dat zou volgens gemeentebreed te vinden moeten zijn, dat soort informatie."

Bron: interview 1

"Mijn tip voor verbetering van de wijkbudgetten zou vooral zijn: maak het zo simpel en zo laagdrempelig mogelijk. De aanvragen, maak het niet te moeilijk."

Bron: interview 7

5. AANVRAGEN VOORAL VOOR VERSTERKING SOCIALE SAMENHANG IN DE WIJK

Aanvragen die bijdragen aan meer sociale cohesie in de wijk worden door de geïnterviewden het meest genoemd als mooie voorbeelden uit de praktijk die zijn gerealiseerd met wijkbudgetten. De 7 thema's uit de subsidieverordening in 2017 zijn nergens genoemd.

"We krijgen vooral veel aanvragen voor sociale dingen, bijvoorbeeld die nieuwe speeltuin. Het zijn echt dingen die de sociale cohesie versterken en dat merk je ook echt. We hebben ook een hondenrenveld aangelegd, dat trekt mensen uit verschillende wijken, daarom is deze aanvraag ook

opgesplitst voor verschillende wijken en dat was geen punt. De financiële ruimte was er. De sociale cohesie is daardoor onderling heel leuk. Je kan er rustig met je hond spelen en mensen uit verschillende wijken ontmoeten elkaar daar."

Bron: interview 2

"Waar we heel trots op zijn, zijn onze moestuinen. Bij de nieuwbouw in onze wijk is een stuk grond vrijgelaten. Iedereen kan zich inschrijven voor een lapje grond en als er plek is, dan krijg je die. De saamhorigheid en de ontmoeting, dat is daar geweldig. Echt geweldig."

Bron: interview 4

"We hebben samen de wijk verbeterd. Het mooiste was, heel veel mensen die in de seniorenflat aan de overkant wonen, waren hier niet van op de hoogte. Ze zien dingen veranderen maar totaal geen idee hoe of wat. Eén oma zei: "wat leuk, het is hier echt zo veel mooier geworden. Dankjewel gemeente!" Toen zei onze wijkbeheerder: "Wij doen het misschien wel, maar je moet je burens bedanken, die hebben dat allemaal geregeld." Zo zijn wij het ook weer het gesprek aan gegaan met de oudere bewoners in de buurt. Zo is het ook bedoeld. Samen kijken waar je behoefte aan hebt, wat vinden we leuk, waar worden we blij van met elkaar? En we krijgen daardoor contact met elkaar."

Bron: interview 3

6. TEVREDEN OVER CONTACTPERSONEN VAN DE GEMEENTE IN DE WIJK

Alle geïnterviewden geven aan dat ze zich gesteund voelen door de gemeente als het gaat om de wijkbudgetten. De lijntjes zijn kort en mensen weten de contactpersoon bij de gemeente goed te vinden. Ook de belangrijke rol van de wijkbeheerder komt in verschillende interviews duidelijk naar voren. Opvallend is dat veel inwoners het persoonlijke contact met hun eigen contactpersoon in de wijk waarderen, maar daarna vaak ook een ervaring delen met 'de gemeente' die ze als heel onpersoonlijk en ingewikkeld ervaren.

"We voelen ons hier in deze wijk echt gesteund door de gemeente. Met name onze contactpersonen, het is gezellig, er wordt meegedacht. Onze contactpersoon komt vaak in de wijk, ook op vergaderingen, die kent mensen hier in de wijk. Het contact is goed, we weten elkaar goed te vinden."

Bron: interview 5

“Verder loopt alles goed met de wijkbudgetten. Luister, er zal best wel eens een moment zijn geweest waarop we langer hebben moeten wachten, maar de lijnen zijn kort. Je weet elkaar wel te vinden. Met het bedrag wat we nu hebben en hoe we het kunnen besteden zijn we heel tevreden.”

Bron: interview 6

“Als ik iets niet weet over de wijkbudgetten, dan vraag ik het. Dan bel ik de wijkregisseur en dan zeg ik: help, hoe moet ik dat doen? Die ondersteuning vind ik hartstikke fijn. De enige die zijn neus hier wel eens wat vaker zou kunnen laten zien hier in de wijk, dat is de wethouder, maar die zie je hier niet. Net als de raadsleden die er niet waren op de avond dat we verantwoording af moesten leggen bij Mystique. Wij denken in de wijk dan: waar doen we dit dan allemaal voor? We doen dit wel ook voor jullie, als gemeente. Dat moeten ze echt een keertje beseffen, dat wij veel werk uit handen nemen. Ik denk wel eens: jullie moesten eens weten, jullie mogen wel in jullie handjes knippen met goede wijkraden. We zien veel, horen veel en signaleren ook veel.”

Bron: interview 4

7. GEMENGDE GEVOELEN OVER JIJMAAKTDEBUURT

Het concept, de naam, de communicatie en de website van JijMaaktDeBuurt is in veel interviews een gespreksonderwerp. Naar dit onderwerp is in de vragenlijst niet specifiek gevraagd, maar de gebruikers vertellen er zelf over in de context van hun eigen ervaring met de wijkbudgetten. Er zijn veel op- en aanmerkingen, veel suggesties voor verbetering en ook een nadrukkelijke vraag om de wijken te betrekken bij eventuele aanpassingen van de site.

“De vorige website van jijmaaktdebuurt.nl vond ik al heel gebruiksonvriendelijk, maar nu is het helemaal erg. Maar nu vind ik het helemaal niks meer. Je ziet helemaal niet meer wat er leeft, vroeger kon je er nog een keer een fotootje of zoiets opzetten. Nu kun je er alleen nog maar een aanvraag indienen. Het is puur een invulformulier, het doet geen recht aan wat er in de hele stad gebeurt met de wijkbudgetten. Op zo'n site kun je voorbeelden delen, ik maak zelf bijvoorbeeld overal foto's van. Nu komen er wel eens mensen die vragen: waar moet ik de mail naartoe sturen? Dan zeg ik: stuur het maar direct naar mij toe. Nu haal je niks meer uit de site, het is puur en alleen het aanvraagformuliertje. Bij ons komen de meeste aanvragen nu rechtstreeks uit onze wijk.”

Bron: interview 1

“We hebben wel eens de opmerking gehad dat de site van jijmaaktdebuurt.nl niet gebruiksvriendelijk was. Toen we dat aangaven werd gezegd: daar wordt aan gewerkt. Ik zou zeggen: probeer de site gebruiksvriendelijker te maken. Vooral het invullen en versturen. Ik hoorde het vanmorgen nog toevallig dat het niet makkelijk is om zo'n aanvraag in te vullen. Er staan ook

wel wat dingen in die overbodig zijn. Mijn advies zou zijn als de site wordt aangepast. Betrek ons daar dan bij. Stuur de website dan rond naar de gebruikers van de wijkbudgetten en vraag: is dit goed, werkt dit, zijn er verbeteringen mogelijk? Ik denk dat ze daar vanuit meerdere wijken wel over mee willen denken. Zet er ook op wat er met de wijkbudgetten is gebeurd. Niet alleen sec aanvragen, maar ook wat er mee is gebeurd. Grote bedragen, bijvoorbeeld een hondenrenveld. Maak een foto met een leuk stukje tekst. Dat is ook gewoon leuk om te zien.”

Bron: interview 2

“Jijmaaktdebuurt.nl vind ik echt vreselijk, het meest ergerlijke wat er is. Er komen dan aanvragen binnen en die komen veel te laat bij mij binnen. Ik had er eentje die een paar maanden was blijven liggen. En ik heb al een paar keer gehad, dat die aanvragen niet uit mijn wijk komen. En verder vind ik jijmaaktdebuurt.nl een onnodig iets, ik ken eigenlijk niemand hier in de wijk die via die weg wijkbudget aanvraagt. Het is voor ons overbodig, want ik kan op één hand tellen wat daar in een jaar tijd binnenkomt. We hebben nu zelf een nieuwe, hele goede website en we zouden misschien nog meer geholpen zijn met een goede verwijzing naar onze eigen website in de wijk. Ik denk dat dat voor de mensen in de wijk hier ook veel makkelijker is.”

Bron: interview 4

“We hebben heel vaak met onze contactpersoon bij de gemeente over gehad en gezegd: jullie moeten als gemeente eens kijken naar het woord wijkbudget. Mensen denken: budget? Wijkbudget? Wat is dat? Het is vrij onbekend. Ik zie met name in de gemeentelijke pagina's op huis-aan-huis zelden iets staan over de wijkbudgetten. En het begrip jijmaaktdebuurt, ja ja, tja... Het blijft een beetje een abstract begrip, we moeten dat veel meer onder de aandacht van de mensen brengen. Nu krijg je dat toch vooral semi-professionele mensen of vrijwilligers die toch al met andere dingen bezig zijn de weg vinden naar de wijkbudgetten.”

Bron: interview 5

8. BEHOEFTE AAN MEER FINANCIËEL INZICHT EN OVERZICHT

Een aantal geïnterviewden geeft aan meer inzicht te willen in de actuele financiële stand van zaken. Omdat het proces van aanvragen en uitkeren van wijkbudget bij verschillende verantwoordelijken ligt, is er in de wijk geen zicht op de geldstromen. Ook geven enkele wijken aan dat ze weinig feedback krijgen of ze het goed gedaan hebben, hier is vaak wel behoefte aan.

"Aan de ene kant zeg ik: het loopt goed. Aan de andere kant zeg ik: het moet wel goed zijn, want ik heb in tien jaar tijd nog nooit iets gehoord! Dat vind ik wel heel raar hoor. Als ik zo'n bedrag aan iemand geef, dan zou ik aan het eind van het jaar zeggen: je hebt het goed gedaan, het klopt allemaal. Of: het klopt niet, ik kom een tientje tekort. Waar is dat tientje? Maar ik krijg geen enkele terugkoppeling, niks, nul. Ik roep wel eens: prima, het is niet mijn geld. Maar ik ben soms nog voorzichtiger met andermans geld dan met mijn eigen portemonnee, want ik wil niet achteraf te horen krijgen dat er iets niet klopt. Dus ja, ik wil zelf echt wel eens weten, is het nou goed of niet? Ik houd alles zelf natuurlijk goed bij. We hebben een exceloverzicht en elk dubbeltje wat we uitgeven in onze wijk hou ik daar in bij, net als ieder bedrag wat we toezeggen en wat er weggaat op de rekeningen. Maar ik kan ook best een keer fout maken, toch?"

Bron: interview 1

"Daarom werken we met die vaste bedragen voor bijvoorbeeld groenstroken. Maar goed, we horen uiteindelijk niet of die € 5000 die wij er aan uitgeven ook echt besteed wordt. Dat gaat als volgt: wij stellen 5000 euro beschikbaar vanuit het wijkbudget, we doen een aanvraag bij ons contactpersoon. Onderhoud Enschede maakt een offerte en voert het uit, maar Onderhoud Enschede zegt daarna niet meer tegen ons: we hebben niet die hele 5000 euro verbruikt voor het aanleggen van de groenstrook. Toevallig was ik deze week bij de wijkbeheerder en toen hoorde ik dat het geen 5000 euro maar 4400 euro had gekost. Die 600 euro die overblijft, dat is in principe ook ons geld. Met dat geld kunnen wij weer twee elektrische kerstbomen ter beschikking stellen aan de gemeenschap. Maar daar horen we niks van, dus die 600 euro die verdwijnt ergens. Als er geld overblijft, of als we het budget overschrijden, krijgen we daar geen terugkoppeling op."

Bron: interview 1

"We hebben wel eens vaker gehad dat we een aanvraag hebben gehad en dan horen we er niks meer van terug. Als het goed is haalt de gemeente het geld terug, maar dat weet ik niet precies. Daar komt geen terugkoppeling op. Dat is wel één van de aandachtspunten die we hebben als wijkbudgetcommissie: eigenlijk willen we wel van de gemeente weten of het allemaal is goed is gegaan."

Bron: interview 5

"Afgelopen jaar heb ik ook meerdere keren gehad dat er een aanvraag binnengekomen is, dat we die goedgekeurd hebben als wijkbudgetcommissie, maar dat het geld nog niet overgemaakt was. Je bent elke keer in een driehoek aan het communiceren. Wat ik fijn zou vinden. Ik weet niet of en hoe de gemeente dat zou kunnen faciliteren. Maar dat we een bankrekening krijgen waar we als wijkbudgetcommissie gebruik van kunnen maken. Nu is het heel omslachtig, het kan soms wel drie tot vier weken duren voordat de betaling gedaan wordt. Het zou fijn zijn als we voor dit gedeelte ook

verantwoordelijk zijn. Dan kunnen we het geld ook sneller toekennen en we krijgen meer inzicht in de budgetten, dat is fijn. Je raakt het overzicht kwijt omdat je met te veel mensen werkt."

Bron: interview 8

9. SPANNINGSVELD TUSSEN AUTONOMIE EN STRAKKE KADERS

Een rode draad in de gesprekken is dat iedereen op zijn of haar eigen manier invulling geeft aan de toekenning van de wijkbudgetten. Er zijn regels, maar over de interpretatie daarvan is niet iedereen even zeker. Enerzijds is er behoefte aan duidelijke kaders en spelregels en de bevestiging dat dingen goed zijn gedaan en gaan. Tegelijkertijd willen de inwoners niet te veel autonomie opgeven die ze nu hebben met de wijkbudgetten. Dit spanningsveld is in een aantal interviews merkbaar. Bijvoorbeeld bij de wens om meer feedback te krijgen en te horen dat het goed is gegaan, maar een zelfde geluid is ook dat ze in de wijk geen verantwoording willen afleggen voor de Bühne. Zoals de avonden met raadsleden.

"Je hebt namelijk 35 verschillende werkwijzes, iedere wijk doet het anders. Klein voorbeeldje: Wesselerbrink doet niet aan eten en drinken, als je daar een bijdrage vraagt voor je buurtfeest, dan krijg je dat geld wel, maar mag je het niet uitgeven aan eten en drinken. Dat doen wij wel. Is dat goed of niet? Zeg het maar."

Bron: interview 1

"Die pilot met de Ster van Enschede. Daar beslissen de bewoners wat er gebeurt, daar beslissen ze écht wat er gebeurt. Zodra dat gebeurt, dat heb ik ook al aangegeven bij de gemeente, dan kappen wij ermee, dan kappen wij er allemaal mee. Want dan zijn wij overbodig."

Bron: interview 1

"De mensen vonden het niet leuk dat ze werden aangewezen. Ook omdat een andere wijkbudgetcommissie wél een bijdrage gaf. We horen wel eens, met name van andere wijken, dat we hier veel te streng zijn."

Bron: interview 5

"Geld blijft een dingetje. We hebben genoeg, maar het is meer de verantwoording hiervan. Ik heb elk jaar wel weer het idee van: wow, best veel geld. We keuren aanvragen goed, maar er is weinig toezicht. Soms krijgen mensen hun geld wel heel makkelijk. Je kan makkelijk een factuur aanpassen. Maar je moet ook uitgaan van de goedheid van de mensheid. Je wil ook niet alles dicht timmeren, daar wordt het alleen maar lastiger van."

Bron: interview 8

"We bepalen zelf onze regels, als iets niet werkt, kijken we zelf, wat we moeten gaan veranderen om het beter te krijgen"

Bron: interview 4

"De enige die zijn neus hier wel eens wat vaker zou kunnen laten zien hier in de wijk, dat is de wethouder, maar die zie je hier niet. Net als de raadsleden die er niet waren op de avond dat we verantwoording af moesten leggen bij Mystique. Ik vond het vreselijk dat er die avond bijna niemand was uit de gemeenteraad. Ik heb gemaild de volgende dag en geschreven: een paar dingen storen me echt, je wordt gevraagd omdat er raadsleden komen, je moet verantwoording afleggen en uitleggen hoe het werkt. Wij denken in de wijk dan: waar doen we dit dan allemaal voor? We doen dit wel ook voor jullie, als gemeente. Dat moeten ze echt een keertje beseffen, dat wij veel werk uit handen nemen. Ik denk wel eens: jullie moesten eens weten, jullie mogen wel in jullie handjes knijpen met goede wijkraden. We zien veel, horen veel en signaleren ook veel."

Bron: interview 4

"Eerder moest je één keer per jaar wel je dingen overleggen en dan werden er allerlei vragen gesteld over je betalingsoverzichten. In het begin was dat heel groot, de laatste twee jaar was het een hamerstuk en hoefden we eigenlijk niks te verantwoorden. In het verleden heb ik me daar wel eens over verbaasd, raadsleden kwamen dan in groepjes van twee aan tafel zitten, en die gingen dan heel interessant doen en stelden dan allerlei vragen. Negen van de tien keer zei ik dan: ik denk dat niet ik daar antwoord op hoef te geven. Dan keken ze je aan en zei ik: wij moesten zes weken geleden al een overzicht indienen, conform die en die mail, zodat raadsleden zich in konden lezen in het verhaal. Dus die vraag is al beantwoord, want die staat daar. Ja, euh euh euh. Dan krijg je een heel politiek antwoord. Maar uiteindelijk aan het einde van die cirkel weet je nog niet waar je aan toe bent. Nu gebeurt dat helemaal niet meer. Het voegde ook niks toe."

Bron: interview 1

10. MEER TIJD VOOR SPAARVERZOEKEN

Twee van de acht geïnterviewden gaven aan dat ze worstelen met de spaarverzoeken die ze al voor 31 oktober moeten aanleveren. De andere geïnterviewden hebben dit niet genoemd.

"Het enige waar we verder tegenaan lopen in onze wijk is het sparen. Je moet je spaarverzoeken voor 31 oktober inleveren. Je moet geld reserveren, maar je weet nog niet voor wat. Ik weet dat veel wijkbudgetcommissies dat een minpuntje vinden. Misschien kan het met een maand opgetrokken worden? De laatste 14 dagen van het jaar zit de gemeente toch dicht, dus het aanvragen van het geld dat gaat dan toch niet. Dan mis je in feite maar 14 dagen."

Bron: interview 2

“We kunnen sparen, maar daar vecht ik ook al tien jaar tegen. We moeten op 1 oktober alle spaarverzoeken indienen en dan hebben we oktober, november en december nog. Ik weet niet of we de enige zijn die daar tegenaan trappen. Op 1 oktober als je je spaarverzoek moet indienen, dan moet je dus iets, anders ben je je geld kwijt, dat vind ik zonde. Gelukkig hebben we goede omgang met onze contactpersoon, dus ja, ik heb 1 oktober mijn spaarverzoek ingediend. Maar het kan best zijn dat we in november iets krijgen waarvan je zegt: dat willen we wel, maar dat zou dan in principe niet kunnen omdat je je geld al op hebt. Maar dan kunnen we wel dat bedrag indienen. Maar dan denk ik: waarom maak je van dat spaarverzoek dan geen andere datum, bijvoorbeeld 1 december of 1 januari? Niemand heeft mij dat ooit kunnen uitleggen.”

Bron: interview 1

BIJLAGE 2: PROCESSTAPPEN IN

DETAIL

VAN AANVRAAG TOT UITVOERING: WIJKBUDGET EN BUDGET INITIATIEFKRACHT

A= aanvrager

C= commissie wijkbudget

G= gemeente

GA= adviseur bewonersinitiatieven

Onderwerp		Route
Indienen aanvraag	Formulier www.jijmaaktdebuurt.nl	A>G>(GA)>C
	Formulier website wijkraad	A>C
	Mail commissie wijkbudget	A>C
	Mail adviseur bewonersinitiatieven	A>GA>C
	Formulier in brievenbus wijkcentrum	A>C
Aanvullende informatie	Formulier commissie wijkbudget	C/GA>A
	Mail adviseur bewonersinitiatieven	GA>A>GA>C
	Advies stadsdeelbeheerder	GA>G>A/C
	Advies verkeerskundige	GA>G>A/C
	Offerte	G>A
	Draagvlak	A>C
Beoordeling aanvraag	Aan de hand van de toetsing regels	C
	Mondelinge toelichting door aanvrager	A>C
	Advies adviseur bewonersinitiatieven	GA>C
Terugkoppeling toekenning of afwijzing	Mail of telefoon	C/GA>A
	Beschikking (Initiatiefkracht)	GA>A
Betaling	Uit kas wijkbudgetcommissie	C>A
Voorschot of na verantwoording	Factuur betaald door gemeente	A>GA>G>A
	Adviseur maakt verzoek tot uitbetaling	GA>G>A
Verantwoording	Aanvrager levert kort financieel verslag in	A>C/GA
	Bonnen en facturen toegevoegd	A>C/GA
	Adviseur controleert de verantwoording	GA
Vaststelling	Bij aanvraag voor Initiatiefkracht	GA>A

PROCES VERANTWOORDING

Per commissie afspraken maken = maatwerk. Mei 2023

VOORSCHOT

1a) Commissie krijgt voorschot

- In delen: Tweekelerveld, Glanerbrug, centrum, Boswinkel, Pathmos
- Als volledige jaarbedrag: Lonneker, Boekelo, Usselo, Tweekelo

Voor 1 maart:

- Penningmeester commissie overlegt met SDM het kasboek van overzichten inkomsten en uitgaven. Ook afschriften van bank
- Bij voorkeur SDM en penningmeester 'samen om tafel'

1b) Commissie via penningmeester (= kleine kas):

- > uitbetaling aanvrager
- > ontvangt bonnen/facturen

Bij Boswinkel en Pathmos verzorgt SDM de uitbetalingen bij aanvragen van meer dan 1.000 euro.

SDM KASFUNCTIE

2) SDM per aanvrager:

- > uitbetaling aanvrager
- > ontvangt bonnen/facturen
- > mailt aanvrager namens de commissie: binnen 4 – 6 weken na afloop van de activiteit ontvangt commissie overzicht van de kosten en inkomsten. Foto's en kort verslag zijn welkom.
- > na afloop volgt geen brief over vaststelling subsidie

Helmerhoek, Stroinkslanden en Walhof Roessingh Bolhaar willen eerst bonnen ontvangen alvorens uitbetalen.

3) SDM bewaakt:

- > dat binnen 4 – 6 weken na afloop van de activiteit de verantwoording binnen is en koppelt dit terug naar de betreffende commissie.
- > geeft bij elk commissie-overleg stand van zaken overzicht van financiën

4) Initiatiefkracht:

- > per aanvrager toekenningsbrief (digitaal als pdf).
- Mas of SDM registreert in Corsa = briefkenmerk. In de brief staat informatie over de verantwoording.
- > SDM: uitbetaling aanvrager en mailt toekenningsbrief
 - > SDM ontvangt bonnen/facturen en bewaakt dit
 - > na afloop geen brief over vaststelling subsidie

5) Stadsdeelcommissie jaarlijkse verantwoording

- > per stadsdeel schriftelijke rapportage
- > samenvatting overzicht bestedingen

6) Commissie aanvraag subsidie voor 1 oktober

- > elke commissie die wijkbudgetsubsidie aanvraagt ontvangt in maart/april vaststellingsbrief over het bestede wijkbudget van het afgelopen jaar. Dit gebeurt digitaal als pdf.

